

Eduskunnan Talousvaliokunta

ASiantuntijalausunto

VIITE:

HE 120/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kuluttajansuojalain muuttamisesta ja eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä sekä niihin liittyviksi laeiksi

Eduskunnan Talousvaliokunta on pyytänyt FINEltä asiantuntijalausuntoa otsikkoasiassa. Esitämme kunnioittaen lausuntonamme seuraavan.

FINEllä on ollut edustaja esityksen pohjana olevassa työryhmässä. Näkemysemme mukaan hallituksen esitys on hyvin perusteltu ja kannatamme sitä kaikilta osin. Työryhmämietinnön jälkeisen jatkovalmistelun kuluessa eräät aiemmin ongelmalliseksi todetut kohdat ovat selkeytyneet, ja esityksen perustelut ovat johdonmukaiset ja kattavat.

Pidämme luottokelpoisuuden arviointivelvollisuutta koskevan säännöksen (KSL 7 luvun 14 §) perusteluja (hallituksen esitys s. 104–107) onnistuneina. Vaikka luottokelpoisuuden arvioinnilta eri tilanteissa edellytettävä täsmällinen sisältö jää myöhemmän lautakunta- ja oikeuskäytännön varaan, ehdotetun pykälän ja sen perustelujen pohjalta voidaan johdonmukaisesti arvioida, kuinka laajojen tietojen hankkimista päätöksenteon pohjaksi on kulloinkin kyseessä olevan luoton osalta pidettävä riittävänä. Tämä on olennaista, kun kuluttajariitoja ratkaistaessa joudutaan arvioimaan pykälän mukaisten seuraamusten määräämistä. On mahdollista, että luottokelpoisuuden arviointiin liittyviä riita-asioita tulee runsaasti vireille erityisesti kuluttajariitalautakunnassa, koska laiminlyönnin seuraamuksena on koroista ja muista luottokustannuksista vapautuminen.

FINElle tulee vuosittain muutamia luottoasioihin liittyviä yhteydenottoja, joissa asiakkaat esittävät, ettei luotonmyöntäjä olisi asianmukaisesti selvittänyt asiakkaan maksukykyä. Viime aikoina on kuitenkin ollut havaittavissa, että joissain pankkitunnusten oikeudetonta käyttöä koskevissa tapauksissa rikolliset ovat onnistuneet nostamaan asiakkaan nimiin luottoja keksimillään tiedoilla. Näissä tilanteissa uhri saattaa lähtökohtaisesti joutua vastuuseen luoton maksusta huolimattoman menettelynsä seurauksena. Tällaiset väärinkäytökset voivat jatkossa estyä, tai ainakin niiden toteuttaminen on vaikeampaa, kun luottokelpoisuuden arvioimiseksi välttämättömien tietojen sisältöä laajennetaan ja täsmennetään esityksen mukaisesti. Jos luottokelpoisuuden arvioinnissa on ollut puutteita, rikollisten ottamat luotot eivät ainakaan korjien ja muiden luottokustannusten osalta enää jää asiakkaan vastuulle.

FINE katsoo, että rahoituspalveluiden etämyynnin osalta muun muassa kuluttajansuojalain 6a lukuun sekä vakuutuslakia ehdotetut muutokset ovat hyvin perusteltuja ja asianmukaisia. Säännökset turvaavat kuluttajan asemaa nykyistä paremmin, ja vakuutusten osalta esityksessä omaksuttu sääntelyratkaisu (vakuutuslain perustamisesta ja irtisanomisesta säädetään kuluttajansuojalain 6a luvun sijaan vakuutuslain laissa) poistaa peruutustilanteissa epävarmuuden muun muassa siitä, minkä ajanjakson vakuutus on ollut voimassa.

VAKUUTUS- JA
RAHOITUSNEUVONTA

Porkkalankatu 1
00180 Helsinki

13.10.2025

FINE

Vakuutus- ja rahoitusneuvonta

Anu Koskenvuo
toimitusjohtaja